

ПОРТРЕТ ВЕТЕРАНА 2025

МІНВЕТЕРАНІВ

Дослідження проведене у
вересні-грудні 2025 року

ЗМІСТ

1. ВСТУП	3
2. МЕТОДОЛОГІЯ	4
3. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ	4
3.1. БЛИЗЬКЕ ОТОЧЕННЯ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК	4
3.2. СТАВЛЕННЯ ДО ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК	5
3.3. ПОТРЕБИ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК	7
3.4. ОЦІНКА ЙМОВІРНОСТІ ВИНИКНЕННЯ НЕГАТИВНИХ ЯВИЩ У ЖИТТІ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК	9
3.5. ОБРАЗ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК У МЕДІА	11
3.6. ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВОЮ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЩОДО ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК	13
4. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	17

1. ВСТУП

У четвертий рік повномасштабної російсько-української війни як держава, так і громадянське суспільство стикаються з новими викликами, що стосуються підтримки ветеранів та ветеранок. Воєнні реалії та швидкі суспільні зміни впливають не лише на функціонування інституцій, а й на суспільні уявлення про захисників і захисниць, рівень довіри до них, а також розуміння їхніх проблем, потреб і очікувань. Ці фактори безпосередньо позначаються на якості взаємодії між ветеранами, ветеранками та цивільним населенням, на ефективності їхньої адаптації й на потенційному залученні до громадського життя.

В умовах зростання кількості ветеранів та ветеранок постає необхідність системного та регулярного аналізу того, як формується "портрет ветерана" в українському суспільстві — тобто сукупності уявлень, ролей, очікувань і стереотипів, що впливають на соціальну взаємодію та державні політики. Саме з цією метою у 2022 році за ініціативи Українського ветеранського фонду було започатковано комплекс досліджень за напрямом "Портрет ветерана". Їхнє завдання — відстежувати динаміку суспільних настроїв, чинників, що впливають на формування образу ветеранів та ветеранок в українському суспільстві, та змін у поведінкових моделях самої ветеранської спільноти.

У 2025 році **спільнота ветеранів та ветеранок є однією з найчисельніших і найрізноманітніших соціальних груп держави**, що відрізняється віком, досвідом служби, життєвими стратегіями та рівнем потреб. Разом із тим усіх їх об'єднує спільний досвід оборони країни та прагнення до повноцінної реінтеграції у цивільне життя. За останні роки держава, громадський сектор та міжнародні партнери суттєво розширили спектр інструментів підтримки — від медичних та психологічних послуг до освітніх, соціальних і бізнесових програм. Ефективність цих механізмів залежить від глибокого розуміння того, які саме бар'єри та можливості постають перед ветеранами та ветеранками у процесі повернення до цивільного життя.

Звіт "Портрет ветерана 2025" покликаний надати **оновлене, доказове та комплексне бачення сучасних українських ветеранів та ветеранок**. Він базується на глибоких дослідженнях і аналізі можливостей, якими користуються захисники та захисниці після завершення служби.

Метою звіту є не лише опис поточного стану справ, а й **створення аналітичної основи для вдосконалення державної політики у сфері ветеранських справ**. Розуміння реального "портрета ветерана" дозволяє оптимізувати програми підтримки, посилювати ефективні практики та запобігати бар'ерам, що можуть перешкоджати реалізації потенціалу ветеранів та ветеранок у соціальному, економічному та громадському житті країни. Оновлення даних у цьому напрямі дає змогу оперативно реагувати на трансформації у ветеранському середовищі, своєчасно виявляти ризики, а також формувати політики, здатні відповідати реальним потребам захисників і захисниць. Актуальна інформація допомагає підвищити рівень інформованості суспільства, зменшити стигматизаційні прояви та сприяє ефективнішому плануванню програм підтримки.

2. МЕТОДОЛОГІЯ

Метою дослідження є окреслити потреби та проблеми ветеранів і ветеранок та співставити їх з уявленнями всього українського суспільства.

Методологія складається з двох частин. Основною частиною є опитування ветеранів та ветеранок, проведене соціологічною групою "Рейтинг" за ініціативи Українського ветеранського фонду Міністерства у справах ветеранів. Опитування проводилося серед усіх областей, крім тимчасово окупованих територій Херсонської, Харківської і Запорізької областей, а також Криму та Донбасу. Було опитано 240 респондентів та респонденток методом особистого формалізованого інтерв'ю (face-to-face) впродовж 3-15 грудня 2025 року. Дослідження має помилку репрезентативності не більше 6,3% з довірчою ймовірністю 0,95.

Другою частиною стала шоста хвиля дослідження, яке проводиться щорічно, починаючи з 2022 року. Ця хвиля, як і попередні, є репрезентативним всеукраїнським опитуванням населення України віком від 18 років і старше в усіх областях, крім тимчасово окупованих територій Криму та Донбасу, а також територій без українського мобільного зв'язку на момент опитування. Вибірка складала 1000 респондентів, репрезентативна за віком, статтю та географією. Опитування здійснювалося методом CATI (телефонних інтерв'ю з використанням комп'ютера на основі випадкової вибірки мобільних телефонних номерів) протягом 10-20 вересня 2025 р. Похибка вибірки складала не більше 3,1% при довірчій ймовірності 0,95.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

3.1. БЛИЗЬКЕ ОТОЧЕННЯ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК

За результатами загальнонаціонального опитування, **80% дорослого населення мають серед своїх знайомих ветеранів російсько-української війни 2014-2025 років**. В тому числі майже дві третини опитаних — 64% — серед членів своєї сім'ї та близьких друзів. Це означає, що образ ветерана в Україні переважно формується у населення на основі особистого досвіду спілкування з цією категорією.

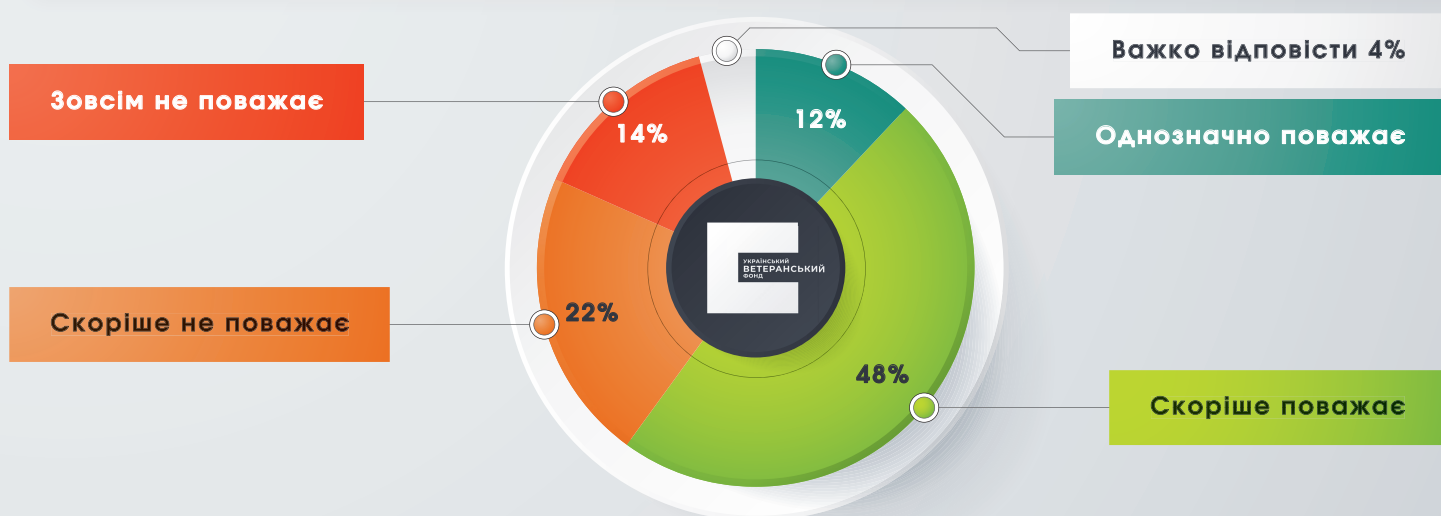
64% чоловіків та 27% жінок допускають, що можуть стати ветеранами у майбутньому, загалом серед дорослого населення це 44%. Суттєво нижчі ці показники у Південному регіоні — 48% чоловіків та 17%

жінок. Чим молодші респонденти, тим вище вони оцінюють ймовірність стати ветеранами в майбутньому.

3.2. СТАВЛЕННЯ ДО ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК

60% опитаних ветеранів та ветеранок вважають, що суспільство сьогодні поважає ветеранів. Протилежної думки дотримуються 36% респондентів. Вище оцінювали повагу до ветеранів опитані з прикордонних регіонів, молодші опитані (21-35 років), жінки-ветеранки та більш забезпечені респонденти.

ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, ЧИ ПОВАЖАЄ СУСПІЛЬСТВО СЬОГОДНІ ВЕТЕРАНІВ?

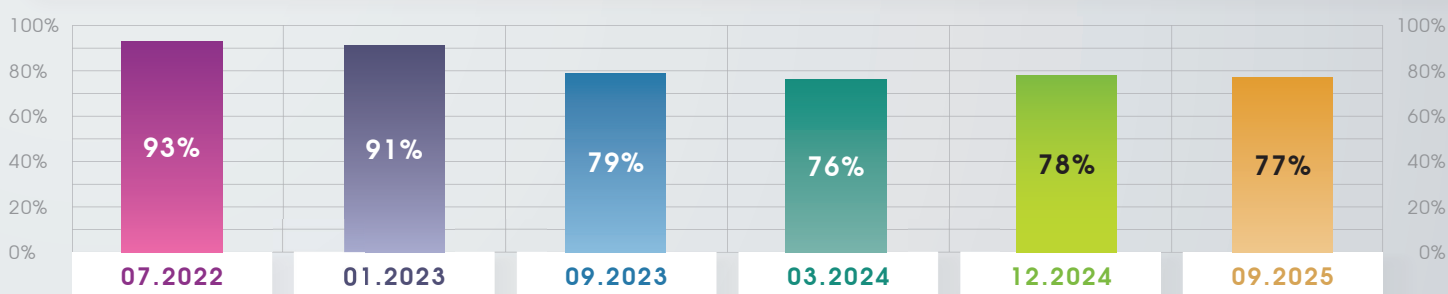

ІНФОГРАФІКА 1. ПОВАГА ДО ВЕТЕРАНІВ У СПРИЙНЯТТІ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК

Натомість, серед українського населення загалом ветерани залишаються групою з високим рівнем поваги: **77% українців впевнені, що суспільство поважає ветеранів**. Зокрема **про повагу до жінок-ветеранок зазначають більше — 81%**. Якщо говорити про повагу до ветеранів та ветеранок в динаміці, то цей рівень не суттєво змінився протягом останніх чотирьох хвиль дослідження, тобто порівняно з вереснем 2023-го року. Однак, ми можемо спостерігати спад рівня поваги порівняно з першим роком повномасштабної війни в Україні.

ДИНАМІКА 2022-2025 РОКІВ

(ВІДСОТОК ТИХ, ХТО ВІДПОВІВ «ОДНОЗНАЧНО ПОВАЖАЄ» ТА «СКОРІШЕ ПОВАЖАЄ»)

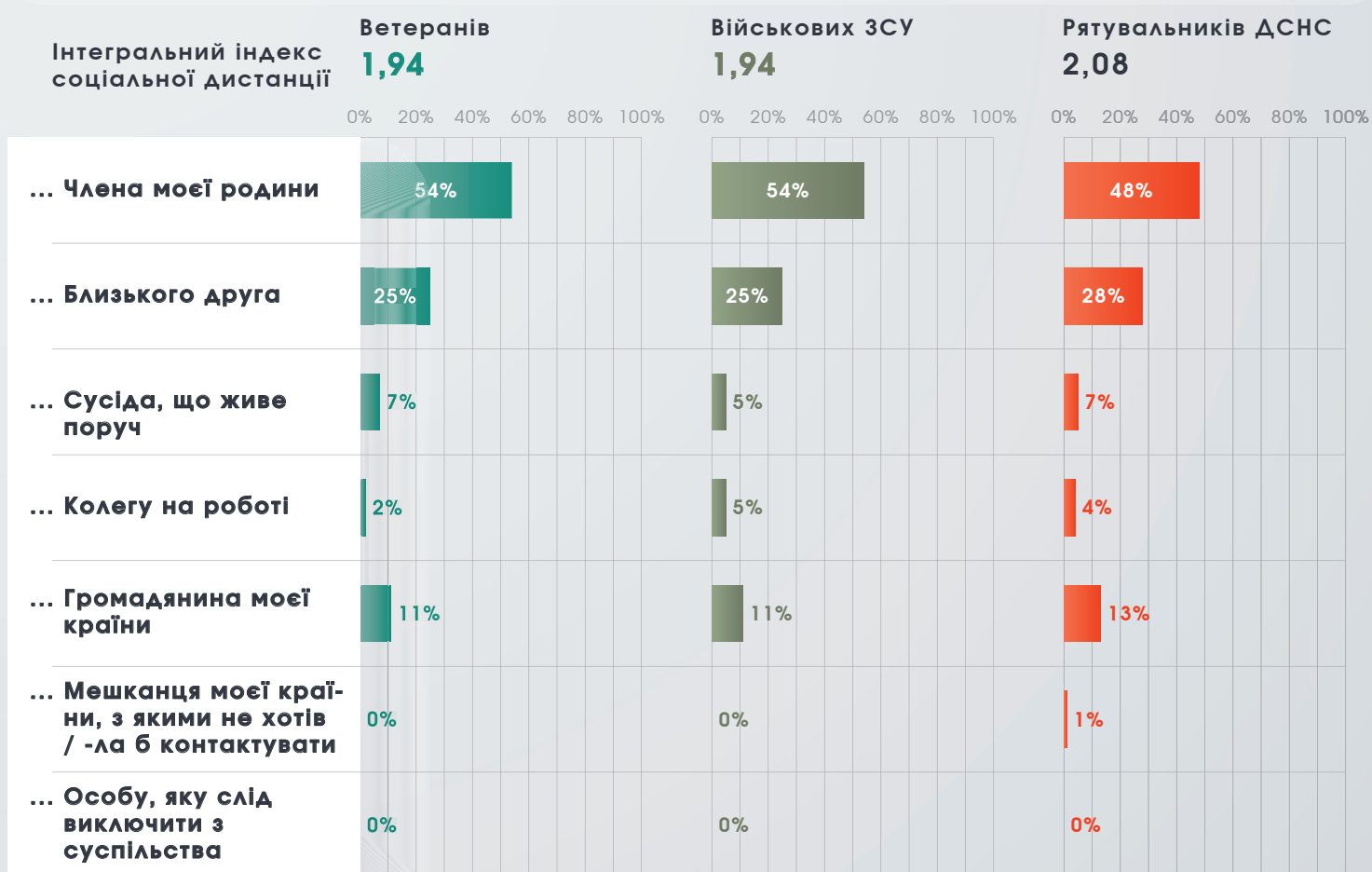
ІНФОГРАФІКА 2. ПОВАГА ДО ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК ЗА ОЦІНКОЮ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Рівень довіри населення до військових, як і у дослідженнях минулих років, тримається на дуже високому рівні, особливо до тих, хто зараз воює — 96% населення повністю або скоріше довіряють теперішнім військовим. 92% опитаних довіряють ветеранам нинішньої війни та 87% — ветеранам АТО, які воювали у 2014-2021 роках. Військовим ЗСУ, що служать у тилу, довіряють 81% опитаних. Високий рівень довіри зберігається в усіх соціальних групах.

Втім, є й контраст: лише третина українців довіряє працівникам ТЦК — як військовим, так і цивільним, майже дві третини їм не довіряють. Це свідчить про розрив між образом солдата на фронті й образом системи, яка має забезпечувати мобілізацію та облік.

Для вимірювання відчуття наближеності населення до ветеранів та ветеранок була використана шкала Богардуса, яка вимірює рівень соціальної дистанції до різних соціальних категорій. Ветерани та військові отримали по 1,94 бали за цією шкалою, де 1 — найбільше прийняття соціальної категорії, а 7 — найбільше відторгнення соціальної категорії. Понад 78% респондентів готові прийняти ветерана або військового у найближчі соціальні кола (як родину або близьких друзів). Ветерани та військові сприймаються суспільством як найбільш прийнятна та інтегрована соціальна група. Для порівняння було виміряно рівень соціальної дистанції також до рятувальників ДСНС, щодо яких соціальна дистанція виявилась більшою — 2,08 бали.

НА ОСНОВІ НАВЕДЕНИХ НИЖЧЕ ТВЕРДЖЕНЬ ОБЕРІТЬ ВАРІАНТ, ЯКИЙ НАЙКРАЩЕ ОПИСУЄ ВАШУ ДУМКУ: «Я Б ПРИЙНЯВ/ПРИЙНЯЛА ЯК...»

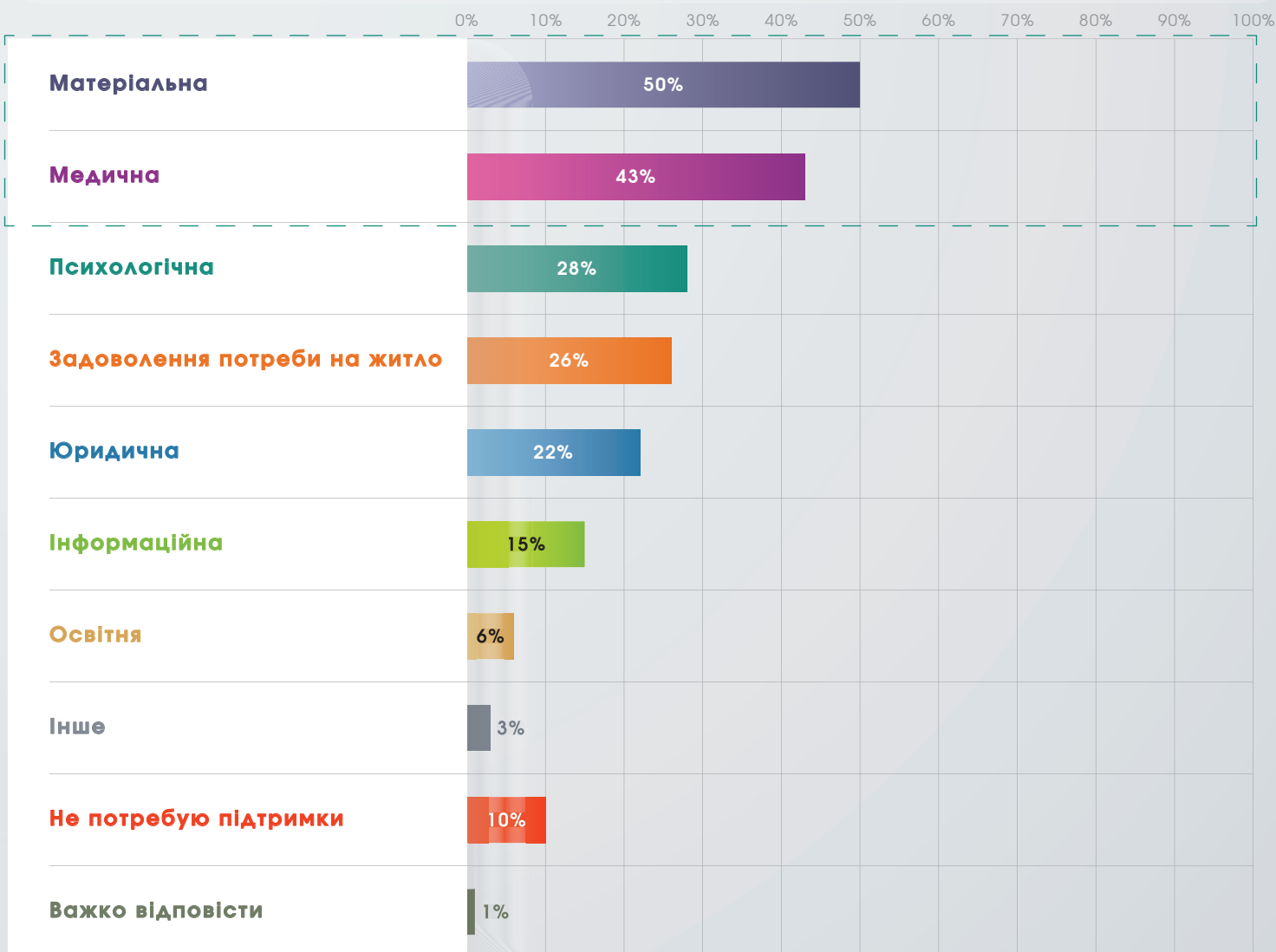
ІНФОГРАФІКА 3. СОЦІАЛЬНА ДИСТАНЦІЯ ДО ВЕТЕРАНІВ ТА ВІЙСЬКОВИХ ЗСУ ЗА ОЦІНКОЮ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

3.3. ПОТРЕБИ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК

Ветерани та ветеранки, відповідаючи на питання щодо підтримки, якої вони потребують найбільше, виділяють два основні запити: матеріальна підтримка (50%) та медична (43%). Ці напрямки були найбільш затребуваними і в минулорічному опитуванні Українського ветеранського фонду. Попри це дещо більше чверті опитаних 2025 року також зазначили, що потребують психологічної підтримки (28%) та задоволення потреби на житло (26%). Кожен п'ятий (22%) зазначив що потребує юридичної підтримки, кожен шостий-сьомий (15%) говорив про необхідність інформаційної підтримки. Лише кожен десятий зазначив, що не потребує жодної підтримки сьогодні. Про необхідність матеріальної та медичної підтримки частіше говорили опитані з центральних регіонів, відносно старші опитані (46+ років), жінки, ті, котрі мають інвалідність внаслідок війни. Про потребу у психологічній підтримці частіше зазначали опитані, які проживають у західних та центральних регіонах, жінки, наймолодші та найстарші опитані. Про потребу у житлі частіше інших згадували опитані з прикордонних та прифронтових регіонів, молоді опитані та жінки-ветеранки.

ЯКОЇ ПІДТРИМКИ ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ЗАРАЗ НАЙБІЛЬШЕ?

(ДЕКІЛЬКА ВІДПОВІДЕЙ)

ІНФОГРАФІКА 4. НАЙБІЛЬШ ЗАТРЕБУВАНІ НАПРЯМКИ ПІДТРИМКИ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК

Оцінюючи ступінь забезпечення власних потреб опитані ветерани та ветеранки за 5-бальною шкалою (де 5 — повністю забезпечено, 1 — зовсім не забезпечено, 0 — немає такої потреби) найкраще оцінили можливість пільгового проїзду (4,3 бали). Деяко нижчі оцінки отримали медичне забезпечення (3,3 бала), фізична реабілітація та/або протезування (3,3 бали), працевлаштування (3,2 бали), психологічна підтримка (3,1 бали), освітні потреби/перекваліфікація (3,1 бали), інформаційно-консультаційна підтримка (3,1 бали), розвиток власної справи/бізнесу (3,0 бали), матеріальна підтримка родини (3,0 бали). Найгірше опитані оцінили юридичну підтримку (2,7 бали) та забезпеченість житлом (2,6 бали). В оцінках більшості потреб частіше кращі відгуки давали опитані з західних та центральних регіонів, більш забезпечені опитані та ті, котрі мають інвалідність внаслідок війни.

ОЦІНІТЬ **СТУПІНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ** ВАШИХ ПОТРЕБ НА СЬОГОДНІ:

ЗА 5-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ, ДЕ 5 — ПОВНІСТЮ ЗАБЕЗПЕЧЕНО, 1 — ПОВНІСТЮ НЕ ЗАБЕЗПЕЧЕНО, 0 — НЕМАЄ ТАКОЇ ПОТРЕБИ

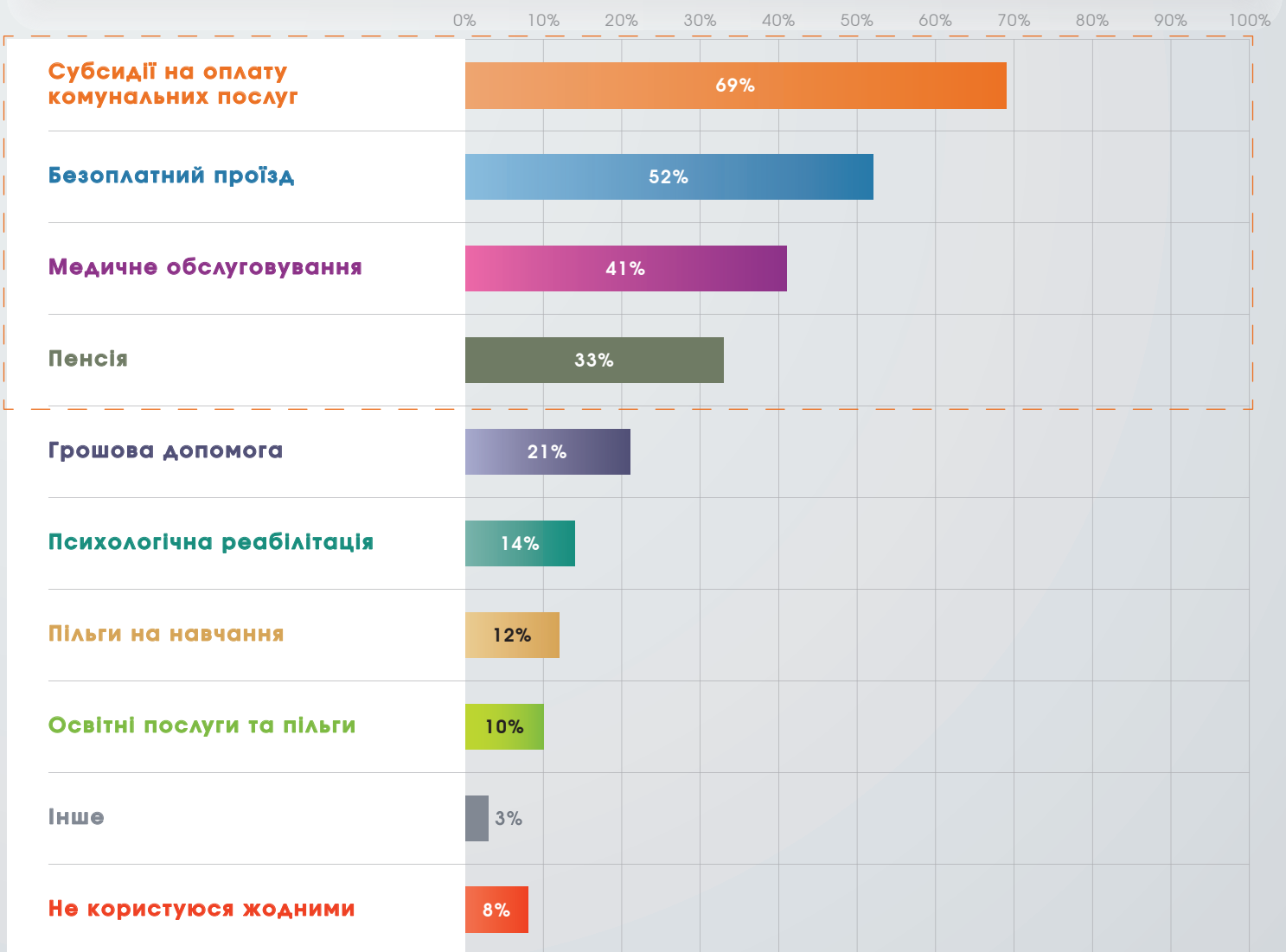

ІНФОГРАФІКА 5.
ОЦІНКА ВЕТЕРАНАМИ ТА ВЕТЕРАНКАМИ
СТУПЕНЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХНІХ ПОТРЕБ

Серед пільг або програм, яким користуються ветерани та їхні родини, найчастіше опитувані згадували субсидії на оплату комунальних послуг (69%), безоплатний проїзд (52%), медичне обслуговування (41%), пенсію (33%). Про такі види пільг та програм, як грошова допомога згадували 21%, про психологічну реабілітацію — 14%, пільги на навчання — 12%, освітні послуги та пільги — 10%. 8% опитаних зазначили, що не користуються жодними із згаданих пільг чи програм. Серед тих, хто користується пільгами або програмами, відносно більше задоволені субсидіями на оплату комунальних послуг (50%), безоплатним проїздом (32%) та медичним обслуговуванням (28%). З іншого боку, **серед послуг та програм, яким користуються ветерани, найбільше незадоволені грошовою допомогою (21%)**. Четверть опитаних зазначили при цьому, що задоволені усіма послугами та програмами, якими користуються.

ЯКИМИ ПІЛЬГАМИ АБО ПРОГРАМАМИ КОРИСТУЄТЕСЯ ВИ АБО ВАША РОДИНА? (ДЕКІЛЬКА ВІДПОВІДЕЙ)

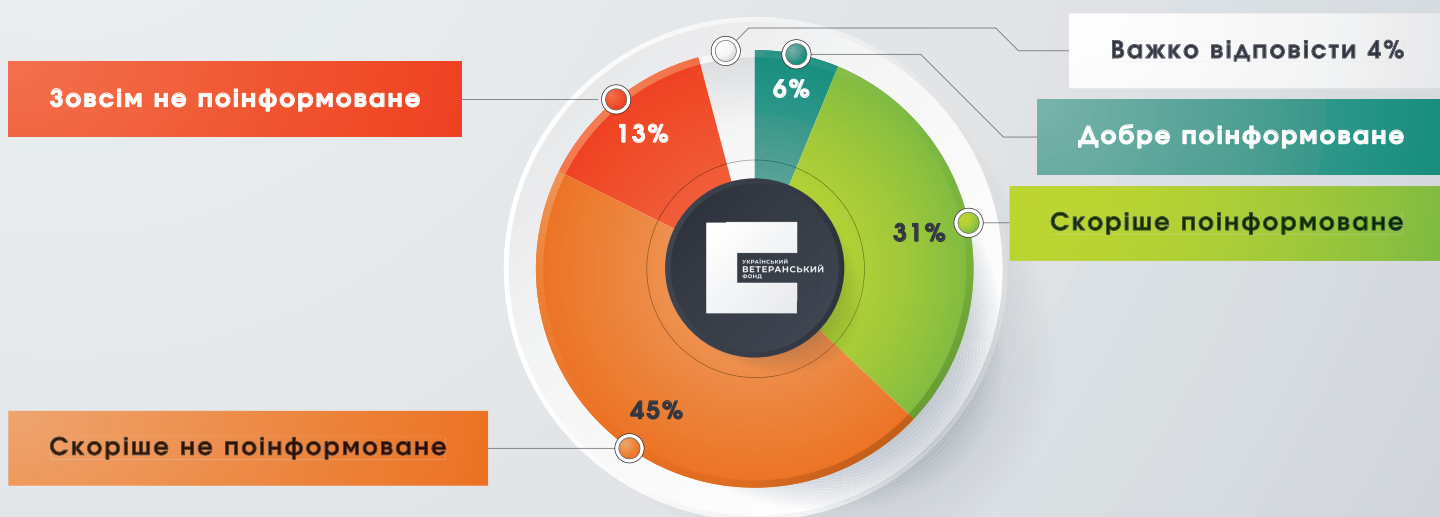
ІНФОГРАФІКА 6. НАЙБІЛЬШ ЗАТРЕБУВАНІ НАПРЯМКИ ПІДТРИМКИ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК

3.4. ОЦІНКА ЙМОВІРНОСТІ ВИНИКНЕННЯ НЕГАТИВНИХ ЯВИЩ У ЖИТТІ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК

60% населення вважає себе в цілому поінформованими щодо проблем ветеранів, серед них два-

жають себе добре поінформованими 21% опитаних. З іншого боку, більшість ветеранів та ветеранок (58%) вважають, що суспільство не поінформоване про потреби та проблеми ветеранів у цивільному житті. 37% вважають, що поінформованість на доброму або скоріше доброму рівні.

НАСКІЛЬКИ ПОІНФОРМОВАНЕ УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ПРО ПОТРЕБИ ТА ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРАНІВ У ЦИВІЛЬНОМУ ЖИТТІ?

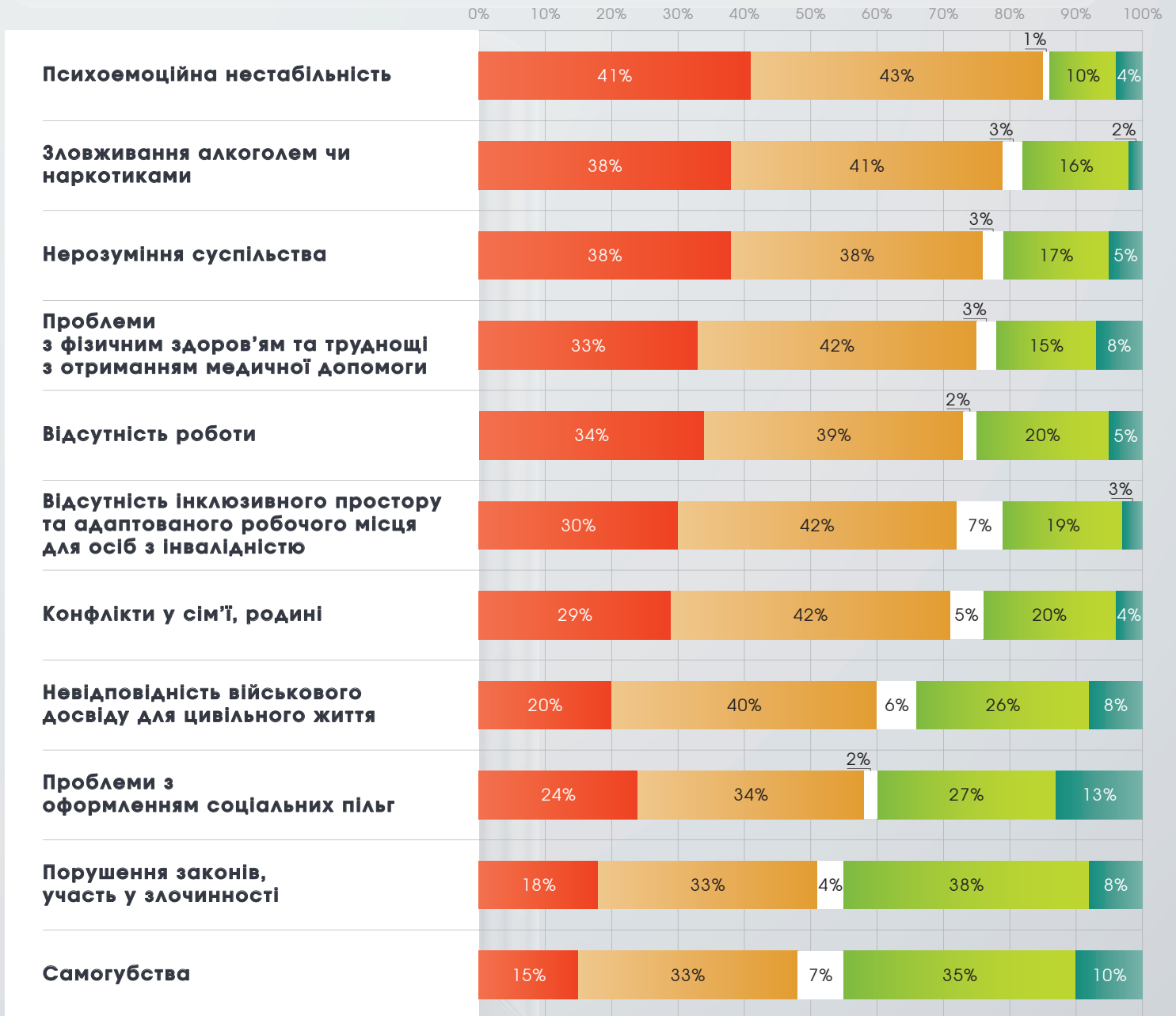
ІНФОГРАФІКА 7.

ОЦІНКА ВЕТЕРАНАМИ ТА ВЕТЕРАНКАМИ ПОІНФОРМОВАНІСТІ СУСПІЛЬСТВА ПРО ЇХНІ ПОТРЕБИ ТА ПРОБЛЕМИ У ЦИВІЛЬНОМУ ЖИТТІ

Психоемоційна нестабільність (85%), зловживання алкоголем чи наркотиками (79%), нерозуміння суспільства (75%), проблеми з фізичним здоров'ям та труднощі з отриманням медичної допомоги (74%), відсутність роботи (73%), відсутність інклюзивного простору та адаптованого робочого місця для осіб з інвалідністю (72%), конфлікти у сім'ї, родині (71%) — негативні явища, які, на думку ветеранів, можуть з високою ймовірністю виникнути у їхньому житті після повернення з війни. Про невідповідність військового досвіду для цивільного життя як ймовірного сценарію у майбутньому говорили 60%, про можливі проблеми з оформленням соціальних пільг — 58%, про можливе порушення законів, участь в злочинності — 50%, самогубства — 48%.

Дещо подібними є оцінки ступеня ймовірності виникнення таких явищ у населенні загалом. Оцінюючи ймовірність виникнення негативних явищ у житті ветеранів та ветеранок, 57% респондентів серед населення України вважають психоемоційну нестабільність ймовірною. Ризики інших психологічних проблем респонденти вважають суттєво менш вірогідними — зловживання алкоголем чи наркотиками (31%) та ризик самогубства (10%). Більш вагомими ризиками респонденти вважають наявність соціальних проблем у суспільстві навкруги ветеранів: 64% опитаних вважають ймовірними хоча б одне з таких явищ, як проблеми з оформленням соціальних пільг, непорозуміння суспільства, відсутність роботи та відсутність інклюзивного простору. Ризик конфліктності ветеранів із суспільством не сприймають як дуже ймовірний, 27% опитаних очікують конфліктів всередині сімей ветеранів, лише 11% опитаних вважають ймовірним порушення законів з боку ветеранів.

ОЦІНІТЬ **СТУПІНЬ ЙМОВІРНОСТІ ВИНИКНЕННЯ ТАКИХ ЯВИЩ** У ЖИТТІ ВЕТЕРАНІВ ПІСЛЯ ПОВЕРНЕННЯ З РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ?

ІНФОГРАФІКА 8. ОЦІНКА ВЕТЕРАНАМИ ТА ВЕТЕРАНКАМИ СТУПЕНІ ЙМОВІРНОСТІ ВИНИКНЕННЯ ТАКИХ ЯВИЩ У ЖИТТІ ВЕТЕРАНІВ ПІСЛЯ ПОВЕРНЕННЯ З ВІЙНИ

■ Дуже ймовірно
 ■ Скоріше ймовірно
 ■ Важко відповісти
 ■ Мало ймовірно
 ■ Це неможливо

3.5. ОБРАЗ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК У МЕДІА

72% опитаних зазначили, що образ ветеранів в українських ЗМІ є переважно позитивним. 78% опитаних вважають позитивним образ у ЗМІ жінок-ветеранок. Дві третини опитаних (66%) вважають, що

зображення ветеранів та ветеранок у ЗМІ в цілому відповідає тому, якими вони є у реальному житті. Це приблизно на 8% вище, ніж у дослідженні минулого року

ЯКИМ, НА ВАШУ ДУМКУ, Є ПЕРЕВАЖНО ОБРАЗ ЧОЛОВІКІВ-ВЕТЕРАНІВ В УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ?

ЯКИМ, НА ВАШУ ДУМКУ, Є ПЕРЕВАЖНО ОБРАЗ ЖІНОК-ВЕТЕРАНІВ В УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ?

ЧИ ВІДПОВІДАЄ ОБРАЗ ЧОЛОВІКІВ-ВЕТЕРАНІВ У РЕАЛЬНОМУ ЖИТТІ ТОМУ, ЩО ЗОБРАЖУЄТЬСЯ У ЗМІ?

ЧИ ВІДПОВІДАЄ ОБРАЗ ЖІНОК-ВЕТЕРАНІВ У РЕАЛЬНОМУ ЖИТТІ ТОМУ, ЩО ЗОБРАЖУЄТЬСЯ У ЗМІ?

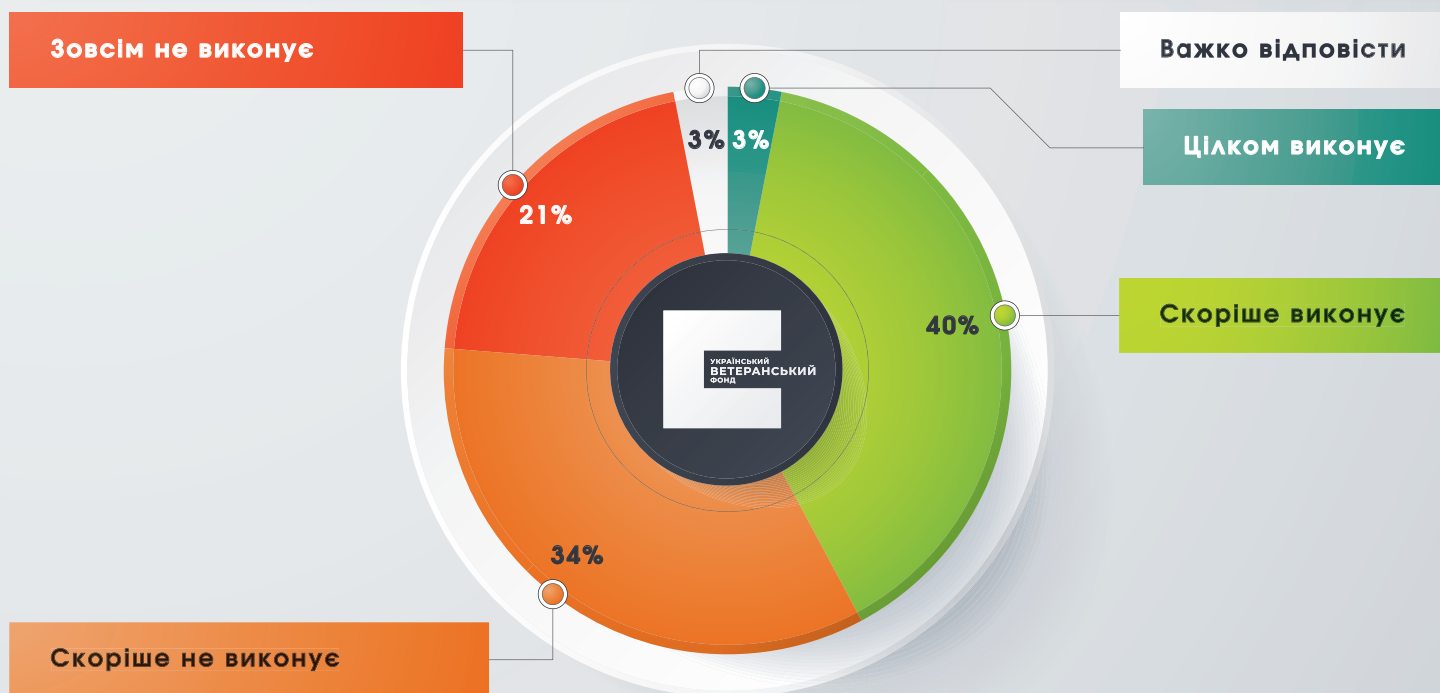
ІНФОГРАФІКА 9. ОБРАЗ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНІВ У МЕДІА ЗА ОЦІНКОЮ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

3.6. ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВОЮ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЩОДО ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК

На думку опитаних ветеранів, рівень виконання державою своїх зобов'язань перед ними — 43%. Натомість, 21% вважає, що держава зовсім не виконує своїх зобов'язань, а 34% — скоріше не виконує. Частіше негативну відповідь у цьому питанні давали опитані з прифронтових регіонів, старші опитані (46+ років).

Серед населення України оцінка виконання державою обов'язків щодо ветеранів та ветеранок нижча. Менше третини респондентів (31%) вважає, що держава виконує свої зобов'язання перед ветеранами, 62% вважає, що не виконує. Але думка людей змінилась у порівнянні з попереднім дослідженням 2024-го року — тоді ці показники відповідно склали 25% та 68%.

НА ВАШУ ДУМКУ, ЧИ ВИКОНУЄ СЬОГОДНІ ДЕРЖАВА СВОЇ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПЕРЕД ВЕТЕРАНАМИ?

ІНФОГРАФІКА 10.

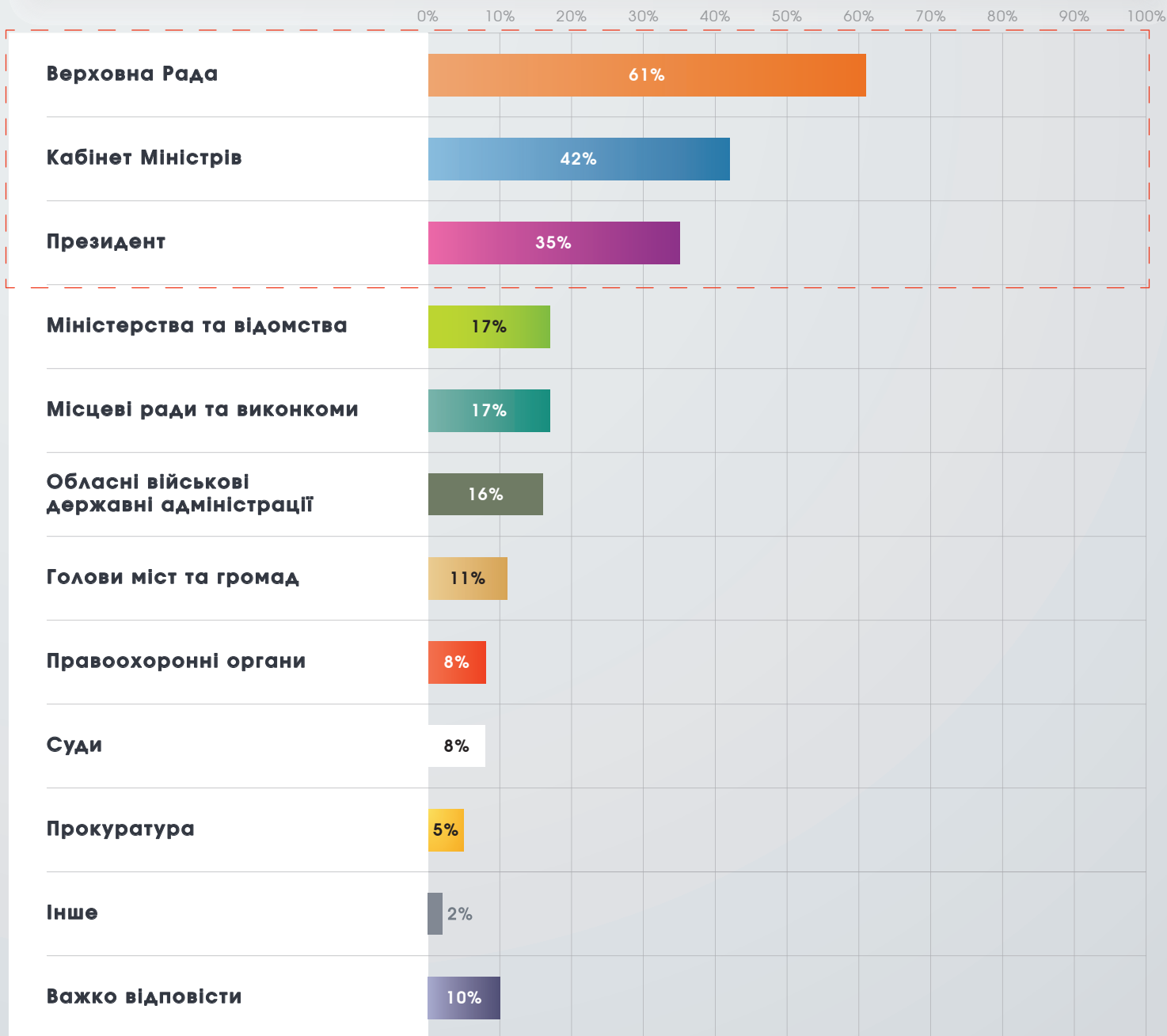
ОЦІНКА ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВОЮ ОБОВ'ЯЗКІВ ЩОДО ВЕТЕРАНІВ НА ДУМКУ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК

Серед ветеранів та ветеранок, які вважають, що держава не виконує свої зобов'язання перед ветеранами, найчастіше інституціями, які в першу чергу не виконують своїх зобов'язань, вважають Верховну Раду (61%), Кабінет Міністрів (42%), президента (35%).

Населення України загалом також найбільше невиконанням зобов'язань дорікає Верховній Раді України: 42% опитаних мають таку думку. Це, скоріше, пов'язано із загальним дуже високим рейтингом недовіри до Верховної Ради. Місцеві ради та виконкоми вважаються такими, що у першу чергу не виконують свої зобов'язання перед ветеранами, у 22% опитаних, Кабінет Міністрів, міністерства та відомства, обласні військові державні адміністрації — близько 16% у кожного. Президенту України дорікають 14% опитаних.

ХТО САМЕ З ПЕРЕЛІЧЕНИХ ІНСТИТУЦІЙ В ПЕРШУ ЧЕРГУ НЕ ВИКОНУЄ СВОЇХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПЕРЕД ВЕТЕРАНАМИ?

(СЕРЕД ТИХ, ХТО ВВАЖАЄ, ЩО ДЕРЖАВА НЕ ВИКОНУЄ СВОЇ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПЕРЕД ВЕТЕРАНАМИ) ДО ТРЬОХ ВІДПОВІДЕЙ

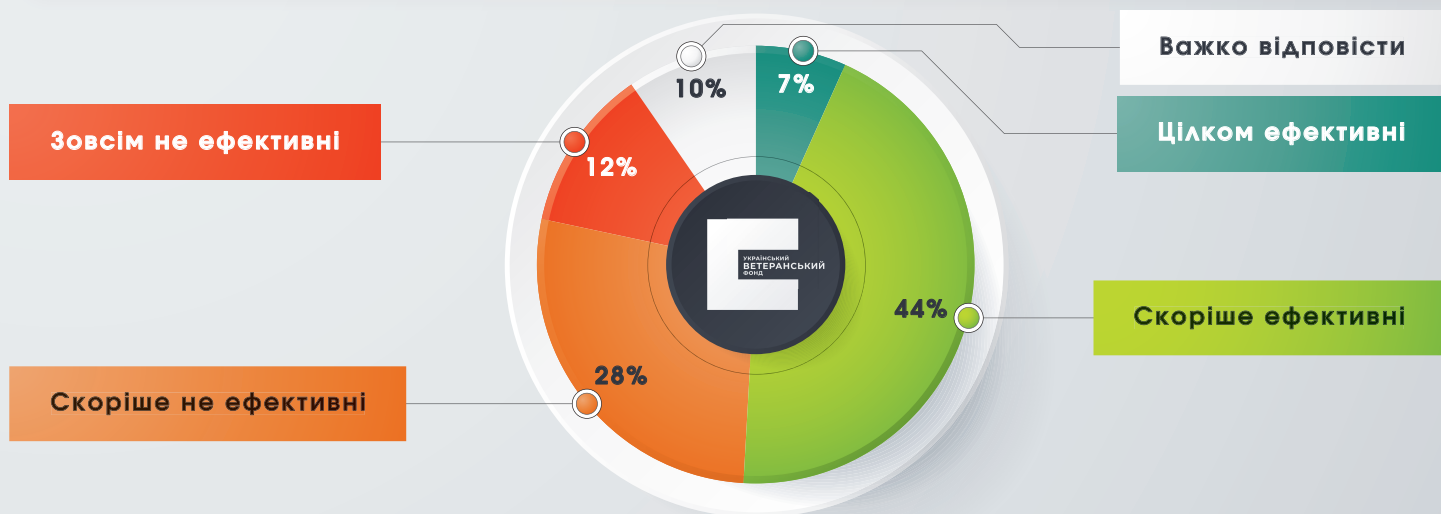

ІНФОГРАФІКА 11.

ІНСТИТУЦІЇ, ЯКІ В ПЕРШУ ЧЕРГУ НЕ ВИКОНУЮТЬ СВОЇХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПЕРЕД ВЕТЕРАНАМИ, НА ДУМКУ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК

Оцінки щодо ефективності державних програм підтримки ветеранів та ветеранок розділилися. Так, 51% вважають, що вони є ефективними, з іншого боку, 40% опитаних ставлять їхню ефективність під сумнів. Відносно частіше про низьку ефективність державних програм для ветеранів та ветеранок говорили опитані з прифронтових регіонів, старші респонденти (46+ років), малозабезпечені, та ті, котрі не мають інвалідності.

НА ВАШУ ДУМКУ, НАСКІЛЬКИ ЕФЕКТИВНІ ДЕРЖАВНІ ПРОГРАМИ ПІДТРИМКИ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК?

ІНФОГРАФІКА 12.

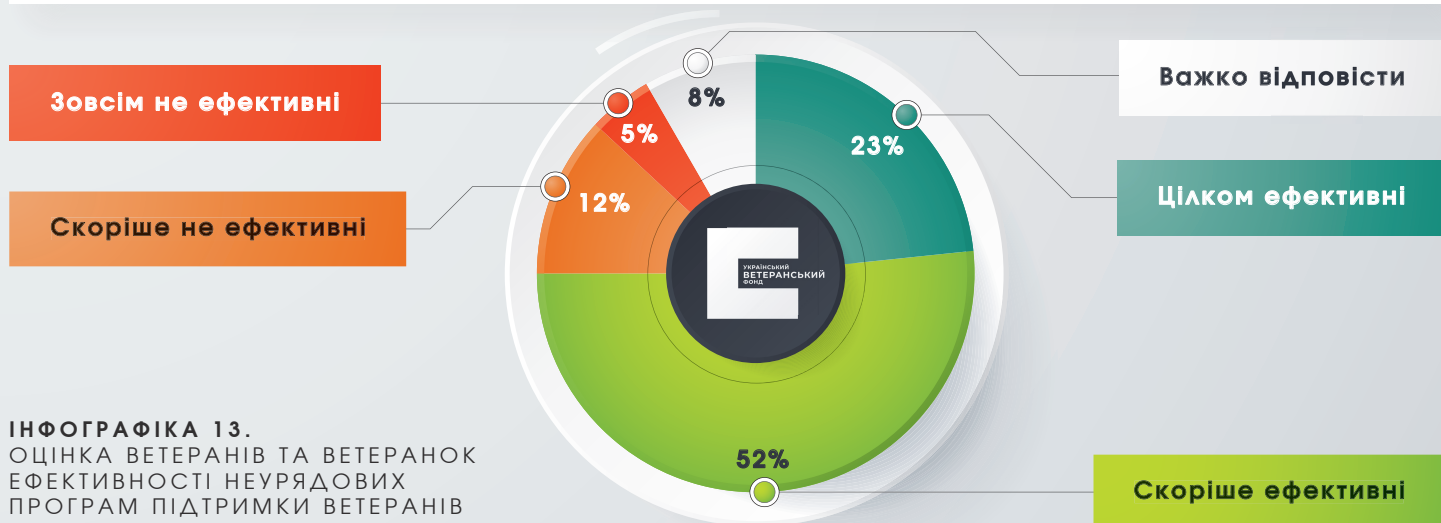
ОЦІНКА ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ПРОГРАМ ПІДТРИМКИ ВЕТЕРАНІВ.

Розділення в цьому питанні можна побачити і серед респондентів загальнонаціонального опитування. **Ефективність державних програм підтримки ветеранів та ветеранок оцінюють позитивно 42% опитаних, така ж частка вважає їх неефективними.**

Щодо оцінки ветеранами та ветеранками програм неурядових організацій (громадські організації, благодійні фонди, волонтерські об'єднання), то 23% вважають їх цілком ефективними, ще 52% опитаних ветеранів та ветеранок — скоріше ефективними, 17% — протилежної думки. Про низьку ефективність програм неурядових організацій відносно частіше говорили ветерани з прифронтових територій, жінки-ветеранки та малозабезпечені опитані. 27% опитаних серед населення вважають неурядові програми ефективними і 57% скоріше ефективними.

НА ВАШУ ДУМКУ, НАСКІЛЬКИ ЕФЕКТИВНІ ПРОГРАМИ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ З ПІДТРИМКИ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК?

(ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ, БЛАГОДІЙНІ ФОНДИ, ВОЛОНТЕРСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ)

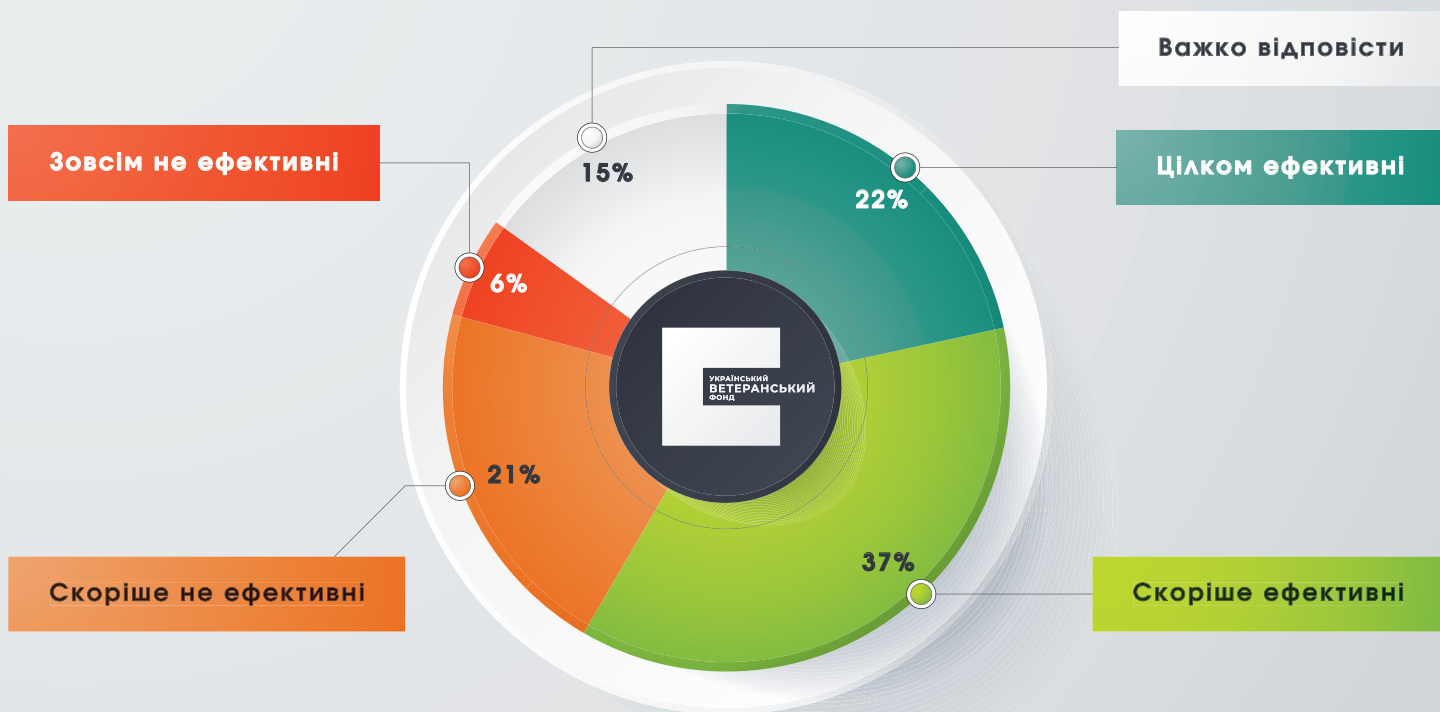
ІНФОГРАФІКА 13.

ОЦІНКА ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК ЕФЕКТИВНОСТІ НЕУРЯДОВИХ ПРОГРАМ ПІДТРИМКИ ВЕТЕРАНІВ

Оцінюючи ефективність державних програм з реабілітації та протезування для осіб з інвалідністю цілком та скоріше ефективними вважають їх 59% опитаних.

З іншого боку 27% опитаних мають протилежну думку, а 15% взагалі не змогли оцінити. Найчастіше низько оцінювали ефективність цих програм опитані з прифронтових регіонів, старші опитані (46+ років), жінки-ветеранки, ті, котрі не мають інвалідності внаслідок війни.

НА ВАШУ ДУМКУ, НАСКІЛЬКИ ЕФЕКТИВНІ ДЕРЖАВНІ ПРОГРАМИ З РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ПРОТЕЗУВАННЯ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ?

ІНФОГРАФІКА 14.

ОЦІНКА ВЕТЕРАНАМИ ТА ВЕТЕРАНКАМИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ПРОГРАМ З РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ПРОТЕЗУВАННЯ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

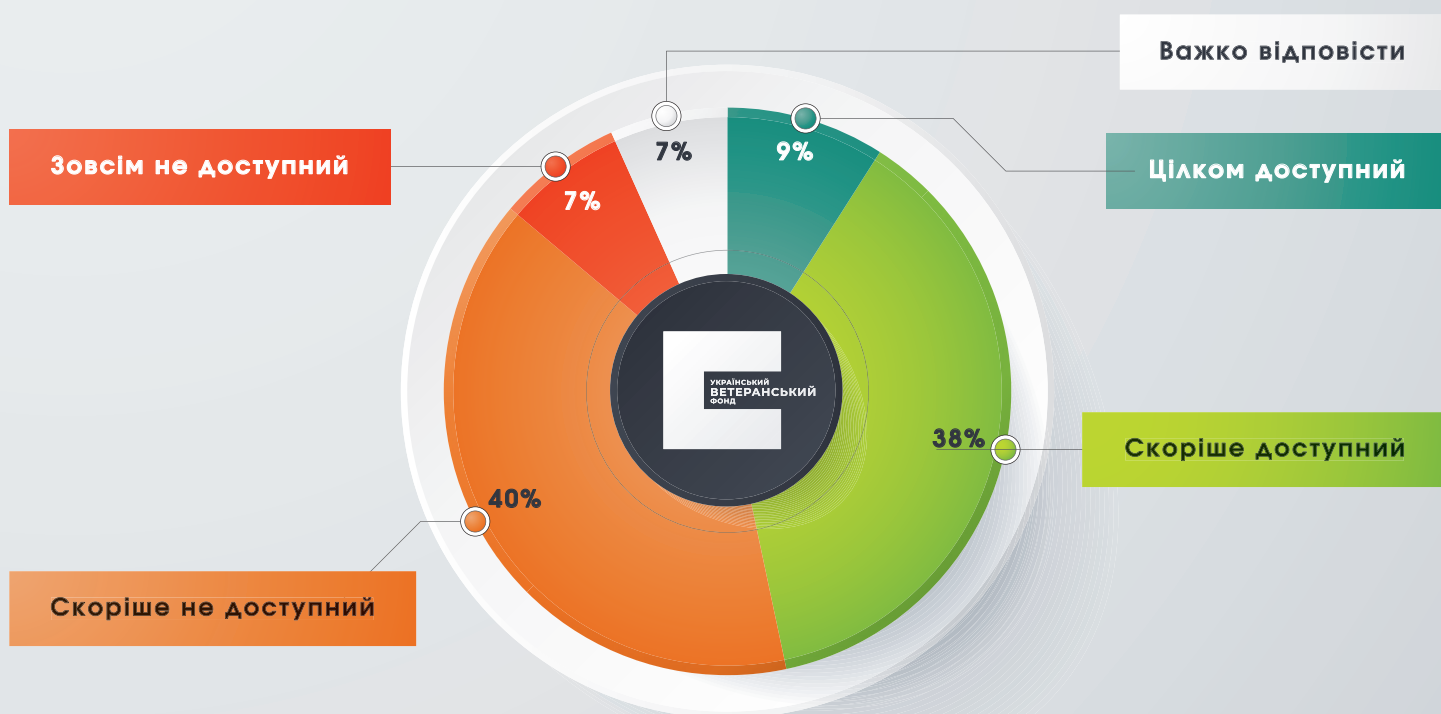
Оцінки щодо доступності (інклюзивності) для осіб з інвалідністю громадського простору (державні установи, магазини, громадський транспорт тощо) за місцем проживання розділилися.

Так, 47% вважають, що вони є цілком або скоріше доступними, з іншого боку, 47% опитаних оцінюють їх як скоріше або зовсім недоступні, ще 7% не змогли відповісти.

Відносно частіше про низьку доступність громадських просторів для ветеранів та ветеранок говорили опитані з прифронтових регіонів, молодші респонденти (21-35 років), жінки-ветеранки, та ті, котрі не мають інвалідності.

Трохи більше половини опитаних серед українського населення (55%) оцінюють свій населений пункт повністю або скоріше доступним (інклюзивним) для осіб з інвалідністю. Найнижче інклюзивність оцінюють мешканці Сходу — 53% вважають свій міський простір доступним для людей з інвалідністю, найвище — на Півдні, де таку оцінку дають 60%. Також старші люди дають вищу оцінку інклюзивності свого населеного пункту, ніж молодь та люди середнього віку.

НАСКІЛЬКИ ДОСТУПНИМ (ІНКЛЮЗИВНИМ) ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ Є ГРОМАДСЬКИЙ ПРОСТІР У ВАШОМУ НАСЕЛЕНОМУ ПУНКТІ: ДЕРЖАВНІ УСТАНОВИ, МАГАЗИНИ, ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ ТОЩО?

ІНФОГРАФІКА 15.

ОЦІНКА ВЕТЕРАНАМИ ТА ВЕТЕРАНКАМИ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ГРОМАДСЬКОГО ПРОСТОРУ У ЇХНІХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ

4. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Загалом дані свідчать про стабільно високий рівень соціальної інтеграції ветеранів, довіри та поваги до них, що значно перевищує показники щодо інших соціальних груп. Розрив між суспільним образом ветеранів та їх власним відчуттям існує, але він є досить природним і не викликає конфлікту в суспільстві.

Є певна відмінність у сприйнятті рівня поваги до ветеранів та ветеранок між українським населенням в цілому та самими ветеранами та ветеранками: останні оцінюють її дещо нижче, хоч і все одно на достатньо високому рівні. Також найбільше повагу українці виявляють до жінок-ветеранок. Якщо порівняти вимірювання соціальної дистанції між цивільними та ветеранами і військовими, то вони мають однаково невисокий рівень дистанції, в той же час до працівників ДСНС дистанція більше, як і суттєво менший рівень довіри до працівників ТЦК.

Порівняно з минулим роком, потреба у матеріальній та медичній підтримці лишаються найпріори-

тетнішими, хоч оцінка медичного забезпечення мала досить високі показники, що вказує на об'єм потреби, також медичне обслуговування є в трійці найчастіше використовуваних пільг або програм, у свою чергу задоволені рівнем медичного обслуговування близько третини опитаних. Матеріальна підтримка є найбільш затребуваним видом підтримки і водночас таким, яким ветерани та ветеранки найменш задоволені.

Також є достатньо суттєва відмінність у сприйнятті поінформованості цивільних щодо проблем ветеранів та ветеранок, яку самі цивільні оцінюють вище, ніж ветерани та ветеранки. Нерозуміння суспільства як негативне явище, яке може виникнути у житті ветеранів та ветеранок, на їхню думку, є в трійці найбільш ймовірних, разом з психоемоційною нестабільністю та зловживанням алкоголем та наркотиками.

Якщо говорити про образ ветеранів та ветеранок в медіа, то порівняно з минулим роком його сприймають дещо більш реалістичним та позитивним, також більш позитивним сприймають образ в медіа жінок-ветеранок.

Тенденції свідчать, що досі залишається уявлення у цивільних і у ветеранів, що держава не виконує своїх зобов'язань перед ветеранами, проте показники 2025 року в порівнянні з іншими роками свідчать, що такий відсоток стає нижчим. Отже, державні програми працюють, але обізнаність людей все-таки залишається низькою. Загалом, українське населення дає виконанню державою зобов'язань навіть нижчу оцінку, ніж самі ветерани, хоч і крашу, ніж торік. Також обидві категорії оцінюють, що найбільше ці зобов'язання не виконує Верховна Рада України. У свою чергу, ефективність неурядових програм вище оцінюються як ветеранами й ветеранками, так і населенням України, в порівнянні з ефективністю державних програм. Програми з реабілітації та протезування визначають переважно ефективними, втім, найгірше оцінюють ці програми мешканці прифронтових регіонів, і схожа ситуація щодо оцінки доступності громадського простору, яку найнижче оцінюють мешканці Сходу як серед ветеранів та ветеранок, так і загалом серед населення України.

Українське суспільство поступово вчиться бачити у ветеранах не лише героїв, а й людей, які повертаються до мирного життя з власними викликами та проблемами. Зменшуються страхи та перебільшені очікування, характерні для перших років війни, натомість суспільство демонструє більш виважене і реалістичне ставлення до проблем ветеранів. Незмінним залишається головне — висока повага та довіра до захисників України, яка є рекордною для соціологічних вимірювань в українському суспільстві.

Дослідження підготовлено
аналітичним відділом
Українського ветеранського фонду
Міністерства у справах ветеранів

у партнерстві із
соціологічною групою «Рейтинг»

Дослідницька група та співавтори:

Анастасія Селянінова – начальник
Аналітичного відділу
Українського ветеранського фонду

Дар'я Чебаненко – провідний фахівець
Аналітичного відділу
Українського ветеранського фонду

Володимир Кузьбіда – провідний фахівець
Аналітичного відділу
Українського ветеранського фонду